

mod Sydafrika. Der blev udtrykt håb om en ændring i Portugals kolonipolitik. Betydningen af samordnet optræden i alle de omhandlede kolonispørgsmål blev understreget.

Til supplement heraf kan om de enkelte vestlige indlæg bemærkes:

Danmark (jfr. bil. 17) fastholdt, at problemerne i det sydlige Afrika må løses på grundlag af nøje anvendelse af selvbestemmelsesretten. Når Danmark understregede behovet for samordnet optræden, måtte det tilføjes, at det skete ud fra den forståelse, at stormagterne påtog sig deres særlige ansvar. Sanktionerne mod Sydrhodesia måtte fastholdes uden vaklen, og Danmark ville samarbejde om deres effektivisering. Det var betydningsfuldt, at FN med bred støtte i medlemskabet havde overtaget det direkte ansvar for Namibia. Danmark stod fast på generalforsamlingens resolution 2145 (XXI). Uenighed om videreførelsen af denne resolution havde svækket FN's muligheder i Namibia. OAU-manifestet viste, at det ikke var for sent for den nye portugisiske regering at ændre sin politik, og Danmark håbede, det ville ske.

Canada stod fast på NIHMAR i Sydrhodesia-spørgsmålet. Forskellen på holdningen hos de portugisiske myndigheder sammenlignet med myndighederne i Namibia og Sydrhodesia måtte ikke overses. Canada ville fortsat virke for fredelig ændring af forholdene i det sydlige Afrika.

Finland mente, at det i betragtning af den relativt simple struktur i Sydrhodesias eksport var værd at udforske, om det ikke ville være muligt at blive enig om metoder, der kunne afbryde eller i det mindste nedskære eksporten af visse nøglevarer fra Sydrhodesia gennem Sydafrika og Mozambique.

Norge fandt, at mangelfuld efterlevelse af sanktionerne mod Sydrhodesia rummede fare for en ubillig byrdefordeling og dermed for interne vanskeligheder for de regeringer,

der overholdt sanktionerne. Vedrørende områderne under portugisisk administration udtrykte Norge skuffelse over koloniudvalgets tilbagevenden til et tidligere mønster ved vedtagelsen af en urealistisk resolution i sommeren 1969.

Storbritannien fremhævede, at det som administrerende magt i modsætning til Sydafrika og Portugal anerkendte sine forpligtelser under pagtens kap. XI. Storbritanniens politik mod Sydrhodesia var sanktionspres og international isolation. Fearless-forhandlingerne var brudt sammen, fordi Storbritannien ikke ville give efter på pkt. 1 og 5 i de af den britiske regering opstillede seks principper for Sydrhodesia-spørgsmålets løsning.*)

Fearless-forslaget var bortfaldet efter den såkaldte folkeafstemning i juni 1969. Storbritannien var imod magtanvendelse og hverken kunne eller ville gå i økonomisk krig med Sydafrika.

Sverige mente, at FN fortsat måtte hende verdensoffentlighedens opmærksomhed på den portugisiske kolonialisme. I Namibia måtte FN ikke helme, før en virkelig udøvelse af selvbestemmelsesretten havde fundet sted. Sverige ville støtte enhver foranstaltning i overensstemmelse med pagten, der havde udsigt til at tvinge Sydafrika ud af Namibia. Sanktionerne mod Sydrhodesia burde strammes, så smuthuller blev undgået. Sverige stode på, at Storbritannien ville leve op til sit ansvar med henblik på at sikre flertalsstyre i Sydrhodesia.

USA mente, at debatten b. a. havde vist, at der var utilfredshed med vedtagelsen af skingre, men meningsløse resolutioner og stigende bekymring over skærpelsen af holdningen hos på den ene side de folkemasser, der kæmpede for selvbestemmelse, og på den anden side magthaverne. USA henstillede indtrængende, at magthaverne i det sydlige Afrika accepterede OAU-manifestets forhandlingstilbud.

De østlige lande betragter traditionelt

*) 1. Garanti for opretholdelse af den uhindrede fremgang henimod flertalsstyre. 2. Garanti mod tilbagegående ændringer af 1961-forfatningen. 3. Øjeblikkelig forbedring af den afrikanske befolknings politiske status. 4. Fremskridt henimod afslutningen af racediskrimination. 5. Beviser på, at det grundlag, hvorpå uafhængigheden indrømmes, er acceptabelt for den rhodesiske befolkning som helhed. 6. Sikring af, at der ikke — uanset race — vil blive tale om nogen undertrykkelse, hvad enten det drejer sig om et mindretal, der undertrykker et flertal, eller et flertal, der undertrykker et mindretal.